

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 8 kor. félévre 4 kor. negyedévre 2 kor.
Nyiltár sora 4) illér
Hirdetések nagyság szerint

A hadsereg.

Rengeteg költséggel tartjuk fenn a hadsereg intézményét s bizony még a leglojálisabb adófizető sem mondhatja, hogy valami nagy örömiük telik benne. A hadsereg állam az államban, más szellem lengi át és más törvényekkel kormányozzák. Míg egyfelől a katonának, mint egyének politikai jogai nincsenek, addig másfelől a törvény olyan előnyöket biztosít neki a polgár fellett, melyek nemesak, hogy felérnek a politikai jogok nélkülözésével, de határozottan előnyösebb helyzetet teremtenek a katonatiszt javára, a polgár hátrányára.

Csodálatos! Nézzük Franciaországot, Németországot, Angliát s a többi kulturállamokat s látni fogjuk, hogy azok a népek, dacára annak, hogy nem kisebb sulylyal nehezedik rájuk a hadsereg költsége, lelkesedik a katonaságáért, a nemzet hősiességét, dicsőségét látják benne. A népnek odakünn megvannak a maga népszerű tábornokai, akiket úgy megbecsül, hogy egy politikust sem jobban. Míg nálunk nemesak, hogy nincsenek népszerű tábor-

nokok, de őszintén szólván, a hadsereg egyáltalában nem népszerű.

Téved az, aki azt hiszi, hogy ez a sajnos körülmény tisztán csak politikai okokra vezethető vissza. A közönség manapság már nem rágódik közjogi gravámeneken, sokkal inkább érdeklődik a közgazdasági közérdek iránt. Hanem igenis a hadsereg szelleme az ő külön társadalmi és korporális törvényei képezik a választalat a hadsereg és a nép szíve között, a katonaság elszigeteltsége, a katonatiszti karnak a polgárságétól merőben eltérő életnézete okozza azt, hogy nem tudunk egymás mellett felmelegedni. Az újságokban, a zöld és fehér asztalnál mindig bizonyos sajátos idegenszerűségnek hangja az, melylyel a mi közös hadseregünkről tárgyalnak, mert ha vérünkben való vér is az osztrák-magyar katoná, nem a mi lelkünkben lelkedzett lélek.

És ez a legfőbb oka annak, hogy olyan kevés magyar fiú lép a katonatiszti pályára. A szülői házban, az iskolában s az életben egész más szellemet oltanak be a serdülő ifjú lelkébe, mint amilyen az, amely katonáéknál uralkodik s nem esoda, ha nem tud vele megbarátkozni.

Mikor fognak végre az intéző körök rájönni arra az igazságra, hogy ez az állapot, mely nem egyéb, mint állandó feszült viszony a hadsereg és a polgárság között, nagy hátrányára van mind a két félnek s válságos háborus idő esetén országos katasztrófa elé vezethet? Mikor fogják reformálni a szellemét annak a hadseregnek, melyet állami létünk fundamentumának tekintenek? Mikor lesz nálunk a hadsereg népszerű éppen úgy mint a külföldön?

E kérdésekre bizony nem kapunk megnyugtató választ a katonaság részéről. A czopf, amely a múlt század eleje óta kormányozza jól-rosszul a hadsereget, szívós es erős, valami nagy reformátornak kell jönnie, aki kiirtsa.

Szívben és lélekben egynek kell lennie a népnek hadseregével s ehelyett hűvös elszigeteltségben élnek közöttünk a hadflaks van nem egy város Magyarországon, ahol a polgárság és a tisztikar egyáltalában nem érintkeznek társadalmilag.

Ha elgondoljuk, hogy közadónk oroszánrészt a hadsereg nyeli el, hogy az utolsó vánkonsunkat is elviszi a végrehajtó,

T Á R C Z A.

A kivándorló.

Tarnady Lajosnak nem maradt az apja után egyebe, csak az a számla, amit a temetkezési vállalat nyújtott be hozzá. Kifizette a számlát s megolvasta pénzét. Négy száz forintja volt. Kerek összeg, de kevés arra, hogy az ember megélni tudjon belőle. Tarnady Lajos semmi féle okos mesterséget nem tanult, aminek nem is volt az oka, hanem a megboldogult, a ki urnak nevelte a fiát. Urnak, nemesak azért, mert nyolcezer hold földje volt odalent a Tisza mentén, hanem azért is, mert volt egy beteg néája, aki leány maradt s aki után másik tízezer holdat remélt örökölni. S mert olyan nagyon biztosra vette a nagy örökséget, Tarnady Ábrahám olyan pazarult élt, mintha tiszter olyan nagy földdarabon rengetné a szél az ő aranyos kalászeit. Így történt,

hogy a vagyon eluszott s mikor Ábrahám ur javában várta, hogy mikor viszi el már az aszkór a beteg néjét, egy szép napon rózsaszínű levelet hozott a posta. Az állt a levélben, hogy Tarnady Riza ónagysága követvén szíve vonzalmát, eljegyezte magát egy fiatal urral. Az örökség hát fucsba ment s Tarnady Ábrahám két esztendő múlva belehalt a busulásba meg a szegénységbe.

Tarnady Lajos 28 esztendő volt, mikor meghalt az atyja. Egyedül állott a világon, mint az utszéli topolyfa, a nagy néjét, aki férjhez ment, még csak nem is látta. Könny és megindulás nélkül vett bucsut a szülői háztól, mely már idegen kézben volt, a kis várostól, ahol gyermekevei teltek el s feljött Budapestre. Négy száz forintja még van ebből, ha takarékoskodik, megél egy ideig s ezalatt talán talán csak talál valami kis konyeret ebben a nagyvárosban, ahol olyan sok ember megél. Jókedélyű fiatal ember volt a vagyon elköltésében, de most, hogy a szükség rákopoogtatott, szeretett volna

dolgozni. De mit? Nem tudott semmit, amivel konyeret lehet keresni. S mihamar belátta, hogy ő bizony nem fog boldogulni Budapesten. Mert még az olyan ember is nehezen él meg itt, aki tud valamit, hát még, aki nem tud?

Amikor a negyedik százast is felvátotta, először döbbsent meg. Mi lesz, ha ez is elfogy? Éhen halhat, anélkül, hogy a világ tudomást szerezne arról, hogy élt valaha.

Naphesszat az utcákon őgyelgett, nézte a házakat, tolongó emberáradatot, a pompát, a csillogást és a nyomort, mely sehol nem oly kirívó s elijesztő, mint a nagyvárosban. Lelkét komor gondolatok foglalkoztatták, ijesztően meredt feléje a legközelebbi jövő sötétsége, amely eltemetéssel fenyegeti.

Az egyik pályaudvar előtt vitt el az utja, gatyás parasztnok asszonyaikkal, gyermekeikkel ácsorogtak a pályaudvar bejárata előtt, s amint a tarka csoportra tévedt Tarnady szeme, a parasztnok egyikét felismerte, Cserép Jóska nevezetű

hogyan kizsoriga belőlünk az adót, melyből a hadsereget olyan urasan eltartjuk, bizony nagyon keserűen esik az a tudat, hogy ezt a nagy áldozatot egy olyan intézményért hozzuk, amely rokonszenvűnkét kiérdemelni nem tudja.

Azok, akik a hadsereg sorsát intézik, úgy látszik nem reflektálnak erre a rokonszenvre s nem tartják szükségesnek azt, hogy a katonaság és polgárság közti viszony bensővé és meleggé legyen. Sőt inkább az az elv vezérli őket, hogy a távolság a gólgárság és hadsereg közt mindig megmaradjon s inkább nagyobb legyen, mint kisebb.

A külföld példái, ahol a nép isteníti a maga népszerű hadseregét, nem hatnak rájuk, rájuk nézve előnyösebb, ha minden a régieben marad.

S a polgárság fokozódó keserűséggel türi, mint aknázza ki anyagi erejét az állam az államban.

H i r e k.

— **Urnappja.** Gyönyörű derült meleg nappal köszöntött reánk a katolikus világ egyik szép ünnepe, az Urnappja, melyet városunkban is a szokott fényes ünnepeltek meg. A felállított zöld sátorokhoz nagy ajtatos néptömeg járult, s ezek szívéből örömmel zengett fel az ének annak dicső emlékére, hogy az Istenfia bevégezvén földi küldetését, felszállt az Úr trónja elé, az örök dicsőségbe.

— **Somogyvármegye tüzoltó-szövetsége** f. évi június hó 1-én Szigetváron, a városház tanácstermében tartja évi rendes közgyűlésének megünneplését a következő sorrenddel; május 31-én: Este háromnegyed 7-kor a vendégek fogadása és elszállásolása. Este 7 órakor a városház nagytermében a tüzoltó-szövetség választmányi ülése. Este 8 órakor ismerkedési estély a vasúti vendéglőben, június

volt az illető, béres volt az apja birtokán. Cserép is megismerte az ifju urat és tiszteletudóan megemelte a zsiros kalapját.

— Hát mi járatban van, Jóska bácsi?

— Nagy járatban, ifju ur. Megyünk Amerikába.

Tarnady meglepődött.

— Aztán mért megy ki? Hát nem jobb itt magának, ahol született?

— Nem bizony ifjuuram. Az új gazda felére akarta leszállítani a részemet, hát csak ott hagytam.

— Aztán mit csinál majd kend odakint?

— Csak azt, amit idehaza. Tudom én, hogy dolgozni kell mindenütt a világon a szegény embernek. A dologtól pedig nem félek.

— Nem fél, hogy elpusztul odakint?

— Nem. Ha elpusztulnék is, csak az fájna, hogy nem idehaza temetnek el. De nem pusztul ám el olyan könnyen az ember, mert az a legszivósabb állat. Aztán úgy hallottuk, van odakint munka és meg is fizetik. Tudok nem egy embert,

1-én: Reggel 6 órakor ébresztő. Reggel 7 órakor gyülekezés a tüzoltó laktanyán. Reggel 8 órakor kivonulás a vasúton érkező vendégek elé. A vonat megérkezése után felvonulás a Zrínyi-térre; az összes vendégek üdvözlése. A Zrínyi szobor megkoszorúzása. D. e. 10 órakor közgyűlés. Délben társasbéd a „Vasúti” vendéglőben. (Egy teríték ára, 1 palack borral 2 kor.) D. u. 3 órakor a szigetvári ö. t. testület diszgyakorlata a tüzoltó laktanyán.

— **Szinészek Barcon.** Halász szintársulata az itt töltött sovány napok után szombaton bevégzi előadásait. Az elmúlt heti előadások is bizony csak gyér látogatók előtt folytak le, közönségünk nagy része távol maradt az előadásoktól. Szerdán Fried Vilmos, Barcs ismert régi öreg kereskedőjének egy próbálkozásával „A bátorság győzelme” című egy felvonásos darabjával akarták színészeink a közönség érdeklődését felkölteni, de ez sem sikerült. Az előadáson oly kevesen vettek részt, hogy egyáltalán megsem akarták tartani az elkezeredett színészek. Végre mégis engedve a jelenvolt érdeklődők óhajának, Fried darabját előadták. Komoly kritikát nem írhatunk, hiszen az ügyes meseszöveg, szindarabírás csak a hivatott s gyakorlott író feladata. Mi csak dicsérettel említhetjük meg az öreg ur törekvését, ki nyugalmas óráit ily irodalmi próbálkozással tölti. Ezután Moser 2 felvonásos vig darabját, a „Páratlan angyal”-t adták, melynek ügyes ötletei jobban mulattatták, szórakoztatták a közönséget. Szombaton utolsó előadásul Bisson „Két anyós egy házban” című kitünő vígjátékát hozzák színre.

— **Tekepálya megnyitás.** Dobai Sándor ismert népszerű baresi vendéglős vasárnap, azaz június 1-én nyitja meg ujjonnan fedett alkalmas tekepályáját, versenydobással egybekötve. Főnyeremény a legtöbbet dobónak egy bárány lesz. A megnyitás kezdete d. u. 2 órakor.

— **Juniális.** A péterhidai tüzoltóság saját pénztára javára f. évi június hó 1-én, vasárnap d. u. 3 órakor a péterhidai zöld erdőben zártkörű juniálist ren-

dez. Beléptidij személyenkint 1 K., családjegy 2 K. Jó italokról, ételekről, mint a halászbok által elkészített halászlé, nyársosült és kirántott hal, kassai sonka stb. gondoskodni fog Kasza István vendéglős.

— **Raktár kimutatása** a magyar leszámítoló- és pénzváltó bank baresi raktárainak: Készlet f. hó 1-én 54477 mm. 852900 kor. biztosítási érték. Beraktárlás f. hó 1-től 15 ig 66652 mm. 824800 kor. biztosítási érték. Összesen 121129 mm. 1677700 kor. biztosítási érték. Kiraktárlás f. hó 1-től 15-ig 48339 mm. 611150 kor. biztosítási érték. Készlet f. hó 15-én 72740 mm. 1066550 kor. biztosítási érték. Részletezés: 23070 mm. buza 694 mm. rozs 1818 mm. árpa 9597 mm. zab. 32390 mm. tengeri 425 mm. hüvelyesek 4793 mm. különféle.

— **Látképes kártyák Barcsról** több főlvétellel, tiszta, jól látszó képpel művészi kidolgozással fekete és színes kézfestéssel, kaphatók Barcon a könyvnyomdában. Szép kivitele felülmul minden más Barcsról felvett látképes kártyát.

— **Nagy nyereség** az, ha hirtelen fellépő rosszulleteknél egy olyan szer van kéznél, mely hivatva van a bajon segíteni. Ily szer, mely a legtöbb különféle esetben biztosan hat, a Vértés gyógyász. Ferencz-pálinkája.

— **Egy új mezőgazdasági gépgyár Budapesten.** A nálunk már eddig is jó hírnévnek örvendő Hofherr és Schrantz cég Kispesten, az Üllői-ut mentén, nagyszabású, modern berendezésű mezőgazdasági gépgyárat építtetett, melyet jelen évben üzembe is helyezett. Nevezett cég eddig csak bécsi gyártelepén készült gépeit hozta hozzánk melyek jóságuk, jó anyag felhasználásával végzett pontos kivitelük és honi viszonyainkhoz alkalmazott helyes szerkezetük miatt külföldi voltak dacára is általánosan elterjedtek és kedveltekké váltak.

— Annál örvendetesebb az a körülmény, hogy e gépek most már itthon készülnék. Magyar munkásoknak ad kenyeret a gyár és magyar anyagot dolgozva fel, valódi hazai iparezzikket termel.

A gyártelep minden egyes műhelye

Yorkba. Nyomban kínálkozott. A kormányos megcsóválta ugyan a fejét, mikor a finombőrű olyan durva munkára kínálkozott, de az olyan határozottan jelentette ki, hogy dolgozni akar, hogy a kormányos felfogadta, annál is inkább, mert a munkáért nem kért egyebet, csakhogy díjtalanul szállítsák át a tengeren.

Reggeli négy órától este hatig talicskázta a szent Tarnady Lajos s borzasztóan szenvedett. De erőt vett magán s mikor estefelé már roskadozott a térde, megcsuklott a karja, arra gondolt, hogy jobb lenne a tengerbe ugrani. Elkapja a hajó után uszkáló csápák egyike és vége lesz mindennek. De nem! Érezte, hogy neki reménye, joga van az élethez, melyet becsületes szándékokkal kezd meg most. A hatodik napon már könnyebben ment a talicskázás, a hetedikén megüresedett a hajó.

Tarnady lopva bujt ki a hajóból, nehogy a vámorok pénztelenség címén visszakergessék a hajóra.

Negyednapra már talált munkát. Egy gyárban felfogadták napszámosnak. A

és felszerelése mintaszerű, épületei szépek, egyszerűek és világos helyiségekkel bírnak. A gyár 600 munkás foglalkoztatására van számítva s jelenleg 300 munkással dolgozik. Mint tisztán mezőgazdasági gépgyár ezen Hofherr és Schrantz-féle új gyártelep a legelső közt foglal helyet és a jó kezekben levő vezetés, valamint a mintaszerű modern berendezés elég biztosítékot nyújtanak jó gyártmányok előállítására s a magyar gazdaközönség részére ezen új hazai gépforrás határozott nyereséget jelent.

Irodalom.

— Jégverés elleni biztosítás.

Hogy hányszor teszi tönkre a gazda legszébb reményeiket egy-egy hirtelen lezúduló jégeső, azt sajnos, mindnyájan tapasztalatból tudhatjuk.

E csapás ellen biztosítással igyekszünk védekezni, mivel ez az egyedüli mód arra nézve, hogy kárunk, ha mindjárt teljesen nem is, de legalább nagyobb részt megtérüljön.

Baj azonban, hogy gazdáink igen nagy része sem a biztosítás megkötése, sem a kár felbecsülése körül nem bír kellő jártassággal, minél fogva a biztosításhoz szükséges ívek betöltését az ügynök tetszésére bizza, a ki — ha nem eléggé lelkiismeretes — már itt kárt tehet a gazdának; ha pedig bekövetkezik a jégverés, maga a gazda nem értvén a valódi kár felbecsüléséhez, megint ki van szolgáltatva a becsüők kénye-kedvének és esetleg sokkal kevesebb összeget kap a biztosító társaságtól mint a mennyi őt jogosan, igazság szerint megilletné. De megtörténhetik az is, hogy a gazda nagyobb követeléssel áll elő, mint a valódi kár, a miből aztán sok kellemetlenség, sőt költséges pör is támadhat, a hol megint csak a gazda húzza a rövidebbet.

S mindez másképen lehetett volna, ha a gazda maga is értett volna a biztosítás helyes megkötéséhez és a kárnak felbecsüléséhez.

terhes munka már nem esett olyan nehezére, igaz, hogy keze hólyagos lett, eldurvult, arczát barnára égette a nap, de amint jobban megszokta a fizikai munkát, annál jobb kedélyhangulat lett urrá benne. Remélni kezdett, majd csak lesz belőle valami. Lett is. Félészendő mulva már munkavezető volt s néhány hónap mulva megtanulta az angol nyelvet s bekerült a gyár irodájába.

S a szerencse is kedvezett Tarnady Lajosnak, a gyáros megkedvelte s egy fióktelepet létesített, melynek élére őt állította. Később társul vette magához s tizenöt év alatt dús gazdag ember lett a magyar kivándorlóból.

Tizenöt esztendő mulva elfogta a honvágy és hazajött látogatóba. Megnézte az ősi birtokot, mely már azóta háromszor is gazdát cserélt, bejárta a kis várost, amely most is csak olyan volt, mint tizenöt esztendő előtt — és nem érezte jól magát. Odakint tökéletesen a komoly élet-cél s a munka embere lett, ez a mi tekintélyekre és urhatnáságra berendezett társadalmunk nem tetszett neki.

És visszament, azzal a tudattal, hogy neki nincs már itt mit keresnie, az ő igaz hazája odaát van, túl az oceánon, ahol csak az boldogulhat, aki dolgozik.

Szombatos Elemér.

Ezekre nézve pedig kimerítő, könnyen megérthető és számos példával is megvilágított utbaigazítást ad „A jégverés által okozott károk biztosítása és becsülése” című könyv, Várady Lajostól, a mely Budapesten a „Franklin-Társulat”-nál jelent meg s kemény kötésben 3 koronáért kapható.

— **Miként gondoskodjunk leányaink jövőjéről?** A mai kényelmes, fényűző, fenhéjázó és ideges korban, melyben a pénz minden s pénz nélkül a mindenség is semmi; melyben hozomány nélkül a leányok férjhezmenetelre kétséges s csaknem lehetetlen: a szülőknek legnagyobb gondot a leánygyermek okoz.

Legújabbban a közoktatási kormány igen sokat tett az oktatás terén, hogy a nőket a kenyérkeresetre minél alkalmassabbá tegye, még az egyetemi kiképzést is megadta nekik, úgy hogy ma már sokféle úton-módon boldogulhatnak leányaink.

De éppen ezért beállott a szüksége annak is, hogy a szülők tájékozást kapjanak, vajjon melyek is azok a pályák, amelyek leányaiknak leginkább nyújtanak módot a megélhetésre?

Ilyen tájékozóra akarjuk felhívni a szülők figyelmét. Ilyen tájékoztatót adtak ki a szülők számára Bód Péter és Székely István „Női életpályák” című könyvükkel. Megbecsülhetetlen útmutató e könyv mindazon szülőknek, kiket a Gondviselés leánygyermekkel megáldott.

Negyvennégy olyan életpálya van e könyvben felsorolva, a melyre a leányok bátran léphetnek, a melyen szorgalom és kitartással jövőjüket biztosíthatják. És a szerzők nemcsak részletesen ismertetik a felsorolt női életpályákat, hanem gyakorlati utasításokkal is szolgálnak arra nézve, miként kell ezen életpályákra előkészülni, mily lépéseket kell azok elérhetése céljából tenni, hol lehet az egyik, vagy másik életpályához megkivántató kiképzést és képesítést megszerezni. A könyvben tehát mindenki minden ilyen kérdésre hasznos útmutatást talál s így bátran folyamodhat hozzá. A „Női életpályák” megrendelhetők a Franklin-Társulat könyvkiadóhivatalában Budapesten (IV. Egyetem-utca 4. szám.) Ára keménykötésben 1 korona 60 fill.

C s a r n o k.

✓ Gróf Széchenyi Pál.

1838—1901.

Felolvasatott a „Csokonya-Vidéki népnev. egyf.” 1902. máj. 8-án, Csokonyában tartott közgyűlésén.

(Folytatás.)

Ezen időszakban (1868—1882.) 14 éven keresztül volt ezen jótékony népművelési egyesületünknek is buzgó, lelkes elnöke. Az ő buzdítására vette fel egyesületünk program-pontjai közé a gazdasági ügyek népszerű ismertetését is. A dohánytermesztés megkísértése vidékünkön, a magtárak alakítása, — a házi ipar, méhtenyésztés, konyhakertészet, gyümölcstermelés ügyében tett felolvasások, előadások jórésztben az ő lelkesítő felhívásainak és irányításának következményei. Gyűlést megnyitó és bezáró beszédei lelkesítőleg, üdítőleg és jó elhatározásra buzdítólag hatottak a gyűlés tagjaira. Szépen fejezi ezt ki egyik jegyzőnk (Vecsei S. tanító

ur) egyik jegyzőkönyvi pontban (1880. jan. 24. 1. p.) a következő sorokban: „Méltóságos elnök ur lelkes és lelkesítő megnyitó beszéde, mely nemcsak a népművelés terén meglepő otthonosságának s a nép művelődéseért lelkesültségének — de egyszersmind tiszta, hazafias lelkületének s igazi magyaros érzületének is ékesen szóló bizonyítéka: őszinte s lelkesült éljenzéssel fogadtattott.” Legyen a jegyzőkönyvi pont egyik ékes virág azon hervadhatatlan koszoruban, melyet népművelési egyesületünk tisztelete, halála és elismerése gyanánt illeszt boldogult elnökünk koporsójára!

Ily arányú tevékenység nem maradtott magasabb fokú megtiszteltetés és nagyobb hatáskört nyújtó megbízások nélkül. Négy ciklusban a marczali kerület-, két ciklusban pedig a kaposvári kerületet képviselte, mint országos képviselő. Majd az országos gazdasági egyesület alelnökévé választott; az 1882. évben pedig földművelési miniszterré lett s mint ilyen hét éven keresztül irányította és vezette ezen nagy fontosságú tárca ügyeit. Minisztersége idejében tartatott — 1885. évben — Budapesten azon országos kiállítás is, melynek létrehozatala és világraszóló fényes sikere elérésében neki kiváló és hálára méltó nagy érdemei vannak.

Ezen időszakra esnek, a megtiszteltetések hosszú láncolataképpen, a szakismeretét és hazafias szolgálatait méltányoló egyéb kitüntetései is. Az országos tengerészeti és folyamhajózási társaság elnökévé-, a jelzálog és hitelbank igazgatójává-, az élet- és járadék biztosító intézet elnökévé választott meg. Ő felsége, apostoli királyunk — mint szeretett, kedves miniszterét — elhalmozta kegyeivel s kitüntetésekkel, utoljára a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal is felruházván.

A képviselőségtől s miniszteriumától megválása után csendes visszavonultságban pihente ki fáradalmaival Lábodon, fátyolt vetve a közpályán méltatlanul ért bántalmakra is, melyek különösen jó szive érzékenységéből származó egy cselekedetének fölületes elbirálásában mutatkoztak. A közügyek iránt különben ezután is melegen érdeklődött egész haláláig; de azokban — a két-három ízben kiállt súlyos betegsége miatt is — pihenésre vágó lelke többé tevékeny részt nem vehetett. A közpályán szereplés testet-lelket élő izgalmainak többé nem tehetette ki magát. Angyal-szelid lelkületű jóságos neje mellett s gyermekeinek, unokáinak és testvéreinek körében töltötte csendes békeességben életének utolsó éveit, mig nem egy — máskor is kint, de a múlt év őszén nagyobb erővel fellépő — betegsége miatt, a nem eléggé sikerült operatio után, okt. 28-án bevégezte áldásos életét. Bús özvegyét, három élő gyermekét (gróf Majláthné Széchenyi Mária urnt, a közpályán tevékenyen szereplő Aladár és Emil grófokat), 12 élő unokát, 6 jó testvért s több jó rokont hagyván hátra: ötét szánó és sirató keserűségben! Istenben vetett hitben s gondviselésében helyezett megnyugvással élt-halt.

Fő jellemvonásai voltak: vallásossága; szókimondó egyenes lelkülete; szigorú lelkiismeretességgel s hű kötelesség-érzettel párosult munkaszeretete és a kárvallottakkal, szegényekkel jöttenni kész áldozatkészsége.

(Folyt. köv.)

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindnyájan, kik érte irnak, díjtalanul kapnak egy próbaküldeményt és egy száz oldalas könyvet, postán, jól becsomagolva. Ez a legesodálatraméltóbb „Csoda gyógyszer”, mely eddigé is ezer és ezer embert mentett meg, kik ifjúkori kicsapongásaik következtében némi betegségekben és elvesztett férfi-erőben szenvedtek.

Ezen okból határozta el az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszert, egy magyarázó könyv kíséretében ingyen küldeni. Ezen házi gyógyszerrel a betegség otthon is gyógyítható. És mindazok, kik ifjúkori hibás életmód, kicsapongások folytán krónikus bajokban és szellemi gyengeségekben szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat.

A gyógyszer közvetlen a beteg idegekre és szervekre hatván, esodálatra méltó eredményel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregek és ifjak irhatnak a „State Medical Institut”-nak, az alább jegyzett ezime alatt, ahonnan a csomag azonnal meg fog nekik küldetni.

Az intézet első sorban azokat óhajtja megmenteni, kik gyógykezelés végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbaküldemény mutatja, hogy mily könnyen gyógyulhatunk ki otthon is ezen borzasztó betegségből. Az intézet kivételt nem tesz, mindenki irhat a gyógyszerért bárhol is, magyarul, mire neki postafordultával, diszkreció alatt, ingyen egy gyógyszerküldeményt magyarázó könyvvel együtt, küldetnek.

Irjon Ön még ma. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartamát senki sem gyanítja.

A levél következőképen kezindendő: **State Medical Institute, 6906. Elektron Building, Fort Wayne, Ind., Amerika** és minden levél bérmentesítendő.

Dr. TOLNAI vizgyógyintézete Pécsett, sétatér.

Felvételnek beülakók és bejárók
Physikai és diaetetikai gyógmódoók.

Vizgyógykezelés, massage, orvosi massage (has és gyomor), villanyozás, villanyos fürdők, villanyos fényfürdő, gőzszekevény, belélegzési kurák.

Moor, kén, fenyő, szénsavas és tengeri sósfürdők.

Javallatok: Idegbajok, álmatlanság, fejfájás emésztetlenség, belek renyhesége, gyengeségi állapotok, idült rheuma, köszvény, ichias, elhízás, asthma stb.

Gondos orvosi felügyelet, mérsékelt árak, modern berendezés.

3-5

Építés, vagy más célra alkalmas jó
minőségű homok nálam jutányos
áron kapható még a készlet tart
őzv. Schtesinger Vilmosnénál
BARCSON.

“Védjegy,”

F E R E N C Z PÁLINKA (SOSBORSZESZ)

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenekelőtt legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyurómódszerre (massage). Kitünő sikerrel használják köszvény, csusz, meghülések ellen, bennulások, ficzámoknál, gyuladás és kelésnél továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg, gyomorgörcs, rosszullét, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhorlóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjegygyel. Egy üveg 30 fill. 1 és 2 korona. Kapható a gyógyszerárakban, drognériákban és fűszerkereskedésekben, **Barcson; Dorner S.** urnál s általában ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók. Valamint közvetlen

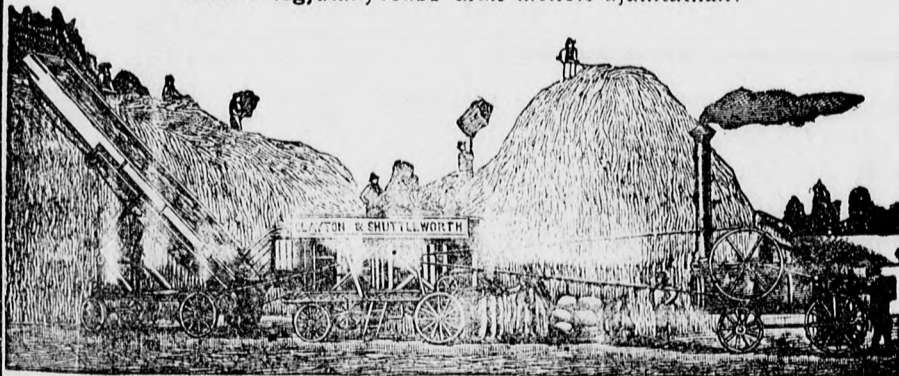
VÉRTÉS L. „SAS”-gyógyszertárában
LUGOSON.

22-50.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrő-malmok, egyetemes acél-ekék,

2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

8-18